

Óli Jacobsen

EITT 90 ÁRA MINNI: SØGULIGA BJARGINGARBRAGDIÐ VIÐ ERNESTINU

*Tveir teir seinastu partarnir
hava verið til minnis um teir
føroyingar, sum fórust á sjónum
í 1920. Men tað hava eisini
verið verulig bjargingarbrøgd.
Eitt tað kendasta var í 1930.*

Hendingin við Ernestinu er væl kend, og tað er nokk so nógv skrivað um hana. Men nú 90 ár eru farin, skal í hesum parti gerast ein samandráttur av hesi ótrúligu bjarging, sum prógvar, hvussu nógv fólk kunnu avrika, tá ið veruliga stendur á.

Á kvøldi tann 26. mars 1930 sigldi Ernestina við 26 monnum í vindi og kavaroki á eitt sker við Bjarnvíkarberg nærindis Thorleifshøfn á Suðurlandinum í Íslandi. Manningin visti sær eingi onnur ráð í fyrsta umfari enn at fara upp í rigningin. Men gjøgnum náttina fóru ein fyrir og annar eftir til sjós, og tá ið morgunin kom, vóru átta menn burtur, og teir, sum eftir vóru, kundu vænta sær somu lagnu, sum var tann vissi deyðin.

Men tá er tað, at Ziska Jacobsen tekur upp á seg at svimja í land við eini línu hóast hetta tóktist vónleyst. Men úrslitið kundi bara gerast verri við einki at gera.

Men tað eydnaðist Ziska at koma í land og at fáa ein enda av skipinum bundnan í ein stein. Hetta gjørdi tað møguliga hjá teimum átjan monnum, sum vóru eftir, at koma í land.

Her komu teir í enn eina deyðsfellu, tí bratt og glerstoytt berg var upp fyrir. Tá er tað aftur Ziska, sum gongur á odda. Hann høgur spor upp gjøgnum glerstoytta bergið, og tað eydnaðist teimum øllum at koma upp á bakkan. So var at fara til gongu, tá fall ein maður frá og doyði. Men hinir

komu frá tilburðinum við lívinum.

Minningarhaldið í 2000

Í ár 2000 skipaðu avvarðandi hjá manningini á Ernestinu fyrir eini ferð til Íslands at vitja staðið, har hetta hendi. Har var eg sjálvur við, og nýtti høvið til at kanna hesa søgu nærri, eisini við samrøðum við tey avvarðandi. Her kom nógv tilfar burtur úr, sum fyllir ein fittligan part í bókini "Havið tók teir". Hetta er mest umfatandi frásøgn, sum er skrivað um hesa hending. Bókin er útseld men kann í síni heild lesast á heimasíðuni:

www.olijacobsen.com

Frásøgnin um Ernestinur byrjar á síðu 165.

Her skulu takast nøkur brot burturúr, sum lýsa umstøðurnar, sum tær kundu vera hjá fiskimonnum tá í tíðini.

Pápi kemur skjótt

Ein kelda er ein útvarpssamrøðu, sum Niels Juel Arge hevði við Erik Lassen í Klaksvík í 1979. Í flestu førum eru skip farin við allari manningini, og tað hevur eingin verið at greiða frá seinastu lötuna. Men í hesum fòrinum fekst ein nemandi frásøgn, sum kundi lýsa hetta.

Erik greiddi frá, at sum náttin leið bleiv alt óhugnaligt. Serliga var tað óhugnaligt, tá menn fóru burturav, og teir hoyrdu neyðarrópini frá teimum.

Tveir feðgar vóru úr Tjørnuvík, Jógvan Elias og Jógvan Henrik

Ziska og konan Johanna.

Heinesen. Sonurin fór fyrst, og hann rópti neyðarróp til pápa sín. Pápin svaraði aftur í neyðini, at "pápi kemur skjótt". Tað kom hann eisini, og teir sameindust í deyðanum.

Erik Lassen og Tummas í Svín-

oy stóðu við spælkoppin og hildu sær. Teir royndu at halda fast, hvørja ferð, óløgini komu. Eina ferð misti Tummas fótafestið, og hann fór til sjós. Tað hoyrdist nógv til hann, men so bleiv tøg.

Tað sama greiddi Eliseus á

Syðradali konu síni, Lisu, frá. Hann segði m.a., at tað kendist sum ein lætti, tá ið neyðarrópini tagnaðu! Hann var merktur av hesi hending alt lívið.

Tað varð ein long nátt. Teir hoyrdu neyðarróp, tá menn mistu takið. Eingin kundi gera nakað. Allir bíðaðu eftir somu lagnu.

Undrið hendi

Men tá hendir undrið, tá ið Ziska Jacobsen heldur seg til at svimja í land, tá ið morgunin kom. Erik greiddi frá:

"Ziska loraði seg niður eftir einum enda, so var hann leysur. Hann svam inn eftir. So bleiv hann burtur í brotunum. Tá vit sóu hann aftur, sá tað út, sum hann ikki hevði tað skil, sum hann skuldi. Hetta var ein myrk løta. Men tá kundu vit síggja, at tað var ein onnur makt upp í verkinum – uppi í tí heila. Aftur kom eitt óløg, sum tók Ziska so langt niðan, at hann lá eftir í fjøruni. Hann fór eitt fet niðanfrá, so at næsta óløg ikki fekk fatur í honum. Hann fór til gongu niðan undir klettin og inn í eina gjógv, og vit mistu hann burtur. Hann kom tó til sjóndar aftur. Tá vaktist aftur ein vón.

Vit fóru at fáa fatur á ein enda, sum kundi røkka av skipinum í land. Tað fingur vit eisini."

Teir tóku bjargingarbeltið av einum av manningini at binda í endan. So loraðu teir út, endin kom í land, og Ziska bant hann í ein stein. Menninir stjóraðu seg í land ein og ein.

Ziska greiddi frá

Ziska vildi ongantíð tosa um hetta. Ofta er tað soleiðis, tá ið fólk hava verið úti fyrir ógvusligum hendingum.

Men tá ið Ziska var 71 ára gamal fekk Eskild Norðbúð "lokkað" Ziska at greiða Árna Absalonsen, sum tá arbeiddi í útvarpinum, frá hesi hending. Tá vóru 41 ár liðin. Pápi Eskild, Poul, var eisini við Ernestinu.

Málningur hjá William Smith, sum hann ímyndar sær støduna hjá Ernestinu